

GENT D'ARA

PERIODIC AUTONOMISTA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Trimestre, 2 ptes. — A fora, 2'50.
Numero corrent, 15 centims

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Carrer del Portalet, 2, 1.^r

No s'admeten treballs sense firma.
Dels treballs publicats ne son responsables sos autors.

Els números de "Varietés" de la Unió Monàrquica Nacional

«... a los Sres. de la U. M. N. he de decirles que, en el propósito que anunció la nota oficial que publicaron en los periódicos, de provocar diariamente en el Parlamento contiendas con nosotros, no les vamos a dar gusto. Las contiendas las sostendrán solos. No queremos ser nunca descorteses con nadie, pero entendemos que no hay derecho a convertir al Parlamento Español en un Circo de Varietés, con un número diario de riñas catalanas. Nunca he sentido afición al papel de gladiador mímide en Circo Romano. Para toda declaración de doctrina, para todo esclarecimiento de un hecho, nos tienen aquí para contestar con toda cortesía; para dar aquí ese espectáculo, no cuentan con nosotros. En todo caso figuraremos entre los espectadores.» — (Del discurs d'En Cambó en el Congrés el día 16 del prop-passat Març).

Tot partit o agrupació política a més del programa que tingui, té el seu caire característic extern, que's marca i el defineix molts cops, més que, no el programa que sustenta. Aquest caire es demostra a cada moment i en tots els seus homes, i en tots els seus actes, moltes vegades per detalls ben significatius, per fets anecdòtics que els retrata molts cops més que els mateixos fets capdals.

Per aixó s'ha dit sovint que els partits polítics son una escola.

La U. M. N. s'ha caracteritzat sempre, per l'importància que en tot moment ha donat a la cosa petita, al detall, a la xafarderia, a la insidia,

al cas particular mai s'enlaira al regne de les idees, de la doctrina.

Aixó ho fan al Parlament, tots els seus homes més característics, En Fournier, el del acta de Torruella obtinguda per falsegament d'un document; el Marqués d'Olérdola, el diputat per Sort-Viella per regalo d'en Emili Riu; En Torras, el diputat per la tupinada de Granollers.

Aixó ho fan també al Ajuntament de Barcelona, els dos regidors de la U. M. N., especialment el Baró de Viver, qui tan asiduament intervé anecdòticament en les discussions.

A la mateixa Mancomunitat, aon ningú se vol dir afiliat a la U. M. N., quan parla algú dels que a fora s'aprofiten de la força que davant dels enemics de Catalunya els hi dona el perteneixer a aquella agrupació política, també empetiteix el debat. Recordem si no en la última assemblea la intervenció del diputat d'En Sala de Tarrasa, D. Alvar Vinyals, portant a debat resolucions de la Comissió provincial en expedient electoral, i altres petites pel istil.

Per aixó instintivament sense previ acord, Diputats i Regidors, han despreciat aquesta forma de discutir. No han volgut rebaixar la Diputació, la Mancomunitat, ni els Ajuntaments amb aqueixa mena de debats. No han volgut amb més raó, els nostres parlamentaris donar davant dels diputats d'Espanya, aquesta baixa concepció de la política Catalana.

Nosaltres, per temperament, per concepte de propia dignitat, i per ésser de l'escola de la Lliga el no bai-

xar fins a les miseries de la vida, no volem lluitar en tal forma.

En un terreny més humil, GENT D'ARA tampoc hi descendeix, ni hi descendirà, en la seva campanya.

Heuse aquí explicat el perquè nosaltres no contestem les petiteses de *El Demócrata*.

Dintre la nostra petita esfera tampoc volem fer números de «Varietés». Més ens estimem mirar com els altres els fan sols.

L'incident del Ritz

Molt s'ha comentat aquestos dies l'incident ocorregut al Restaurant Ritz, de Barcelona, en el banquet de les Càmares de la Propietat.

El fet es sencill i sintomàtic. Al parlar en català el representant de la Mancomunitat, Sr. Massó i Llorens, alguns catalans i no catalans protestaren.

Cal treurer en primer lloc, tot lo que's pugui dir sobre la base de que, els no catalans forasters, no entenen al orador.

Aixó es absolutament fals. Per fortuna, dels quatre idiomes que's parlen a Espanya; el català, el castellà, el gallec i el basc, els tres primers son originats per la corrupció del llatí; sols el basc té origen indígena diferent. Els tres primers, per ésser influïts per circumstancies semblants, tenen una composició que els fa completament comprensible, per les persones mitjanament instruides, perteneixents a les diferents parts d'Espanya, aon se parlen tals idiomes. No fa gaires anys varen anar a Barcelona, els polítics galleguistes hi varen ésser fortament obsequiats pels regio-

nalistes de la Ciutat Comtal. En tots els actes, conferències, reunions etc., se va parlar solsament en català i en gallec i mai varen deixar d'entendre.

No fa molts dies uns Notaris reunits en Assamblea a Madrid, declaren, que no era precis que els Notaris de Catalunya sapiguessin el català, perquè els castellans l'entenen perfectament. Tinguis en compte que l'acte Notarial es de tal delicadesa, que no basta, que el funcionari entengui el català, es precis que'l sàpiga bé, per a poguer traduir fidelment al castellà, lo que li diu l'otorgant català, que els Notaris necessàriament s'han de relacionar amb gent de poca il·lustració, mentres que el concurrent a un banquet, sols necessita entendre el concepte no tenint cap importància el detall lèxic, i que els propietaris urbans tenen medis d'esser il·lustrats.

No, no era la incomprensió el motiu del incident. Era el fet de la Nacionalitat Catalana que es manifestava i contra el qual s'aixecava la protesta.

No fa molts dies en el banquet de l'Unió Monàrquica Nacional, davant de forasters, algú orador va parlar en català (no en Torras que ho va fer en castellà), i aleshores el català era entès i aplaudit per aquells forasters; pero es que els llavis que aleshores pronunciaren nostra llengua eren llavis que no representaven la terra catalana, eren llavis traidors a Catalunya. Allí, doncs, no apareixia el fet de la Nacionalitat Catalana, obra de Deu; apareixia la traïció a Catalunya, obra del dimoni, i això era lo que s'aplaudí.

No cal parlar, doncs, de cortesies i descortesies; cal parlar solsament de si el català es l'idioma d'un poble dominat, si el castellà es l'idioma d'un poble dominador.

Cal parlar només, de si el català ha d'humillar el seu idioma davant d'un castellà, i de si un castellà té dret a que el català li fassi tal humiliació.

Al cap de trenta anys de lluita catalanista, tornem al punt de partida. Això es, si ens hem d'humiliar o no davant dels que s'uniren a Catalunya amb un pacte i després faltaren a aital pacte, convertintlo en dominació.

Un altre aspecte hi ha en aquest incident, això es, que l'iniciativa de la protesta no va neixer dels forasters; va neixer dels mals catalans. Els grinyols del Baró de Griñó, els crits de l'Utset i altres que la Unió Monàrquica Nacional ha convertit en enemics de Catalunya i aduldors del poder Central per obtenir títols nobiliaris i condecoracions, i per actuar de cacics, foren els iniciadors del escàndol, que no en va s'ha dit sempre, que els renegats, son pitjors que els enemics de sempre.

L'Indústria de la llet en crisi

SINDICACIO

Aqueix tema tant conegut per totes les masses socials que mitjansant ell han obtingut realitat les aspiracions de tots els estaments públics, es desconegut o impracticable dins l'art agrícola, el perquè es molt difícil d'afrontarlo, sols la pràctica ens fa veurer que l'isolament característic que'l domina el resta a l'últim lloc dels tres organismes que regulan la vida econòmica del mon. Senyalavem en el darrer comentari el greu perill que corria aquesta indústria vallesana i els remeis que recomenavem no sols serien la salvació d'aquesta indústria, sinó la redenció de tota l'agricultura en general. Agricultors: tenia present que les nostres produccions son l'ànima de l'existència social; sense elles seria impossible la marxa d'aquest gran organisme i per la falta i desconeixement d'aquest principi de la nostra personalitat, resteu en els últims llocs dels escalafons socials, sense tots els altres factors que dominan l'humanitat, podriem dirne retrocés, pro es viuria, això vol dir que son elements auxiliars, d'un valor extraordinari sí, pro no perquè s'hagin ensenyorit i proclamat reis del conglomerat mundial, precisament l'ordre de llur preponderància deuria esser invertit.

Sindicació, es unió, es força, es conviure per un mateix ideal, es el medi per una realitat, l'organització es el fonament de qualsevol aspiració social; per tant, aquest element tant necessari per a la salvació econòmica de l'agricultura, perquè es despreciat per ella mateixa? es que la desunió ens evita alguna competència entre nosaltres mateixos? no, molt al contrari, ens posa amb una lluita constant amb l'acapador i que sempre ens deixa desarmats i vençuts. Doncs amb aquests greus inconvenients, perquè es deu restar inànim davant d'aquest secumbiment constant? Agricultors vallesans, lo qu'hem consignat que podria esser la redenció econòmica de totes les vostres produccions, especialitzem-

ho primerament a l'indústria de la llet, avui la més important de la comarca, trevallem per a conseguir la reivindicació de la nostra riquesa, per a la prosperitat del Vallés, no resteu inactius davant dels vostres interessos capitals.

Sindicació es arma de defensa i de victòria.

ALBERT COMPTE.

VALLESANES

S'han constituït arreu del districte de Granollers els Ajuntaments, el dia primer d'Abril, sense cap incident especial.

El nostre districte, ahduc amb els intents de perturbació dels directors torristes, manté aquell seny i aquella serenitat que son el seu orgull, i aixis com va esser el districte en que hi varen haber menys reclamacions electorals, també ha sigut el en que els Ajuntaments s'han constituït amb més normalitat.

Del resultat de dita constitució els nacionalistes en podem estar ben contents; dels trentados pobles que formen el partit judicial de Granollers, sols hi ha Alcaldes de la Unió Monàrquica Nacional, en cinc pobles; dels vintiset pobles que formen el partit electoral de Granollers-Badalona, sols hi han sis pobles que tinguin Alcalde i majoria torristes.

En les poblacions importants sols Granollers te Ajuntament dominat pels torristes.

Realment, després de la victòria d'En Torras en les eleccions legislatives últimes, calia temer una major força torrista dintre dels Ajuntaments dels pobles del districte.

Afortunadament s'han pogut desfer incorrectes intervencions i maquinacions del diputat a Corts, per a destorbar la constitució d'alguns Ajuntaments amb majoria nostra.

Nostres amics de Santa Coloma de Gramanet, Montmeló, Cánoves i Samalús, han reeixit victoriosos contra les ocultes combinacions torristes.

Son dignes de notar també les dificultats internes dels torristes per a constituir els Ajuntaments dels dos pobles més torristes del districte: Parets i La Roca.

El primer, per apadaçar-ho, varen esser precises un seguit de reunions convocades i presidides pel mateix Torras, i quedá un fons llevat de resentiment, tenintse, per arriar a un acord, que desbancar al Alcalde que durant aquestos dos anys ha regit el poble de Parets, deixant-lo de Regidor a seques, cosa poc acostumada, puix es un despreci que no deu ferse sens motius molts senyalats, que no creiem existeixin en aquest cas, puix es sols degut a descomposició interna del partit torrista a Parets.

En quant a La Roca, han tingut els torristes que fer passar novament al poble, per la vergonya de que l'Alcalde fos a l'Arrabal i que un significat ex-Alcalde hagi quedat sols amb el càrrec de Sindic.

SANTA EULARIA DE RONSANA

Diumenge darrer a la «Masia Brustenga», de Santa Eularia de Ronsana, jorn en qu'es celebrava el sant de son pare, vestí son primer trajo de llarc, ja xamosa i simpática Srta. Marguerida Brustenga Oller. Amb aital motiu, es vegé obsequiada per els parents i amics, que foren a visitarla, amb molts i valuosos regals. Entre les families que hi assistiren,

recordem: las de Monclús, Oller, C. de Sobregau, Xicota, Rovira de Villar, Arumí, Margenat, etc., a quins feu servit un esplèndit refresc. L'amable família, fou els honors, amb sa delicadesa acostumada.

Que per molts anys!

LOCALS

El Regidor nacionalista D. Vicens Camp ha enviat una carta al Alcalde renunciant, amb caràcter irrevocable, el càrrec de suplent de Sindic del nostre Ajuntament.

El prop-passat dimarts, en la Iglesia de Sant Francisco de nostra ciutat, se celebrà, amb tota solemnitat, la festa del seu Patró Sant Francisco de Paula, consistint amb la celebració d'un ofici, a les 10 del matí, en el que el Rvnt. D. Francisco Deix, encarregat del sermó, exposà amb paraula fàcil i eloqüent, les glories i virtuts del Sant, i la capella de música de la parroquia, que dirigeix el seu mestre D. Josep Turc Pvre. cantà amb molt afinament la missa. L'Iglesia s'omplena de fidels.

Al mateix temps, se inauguraren les obres i reformes, que varis feligresos i devots del Sant, costejaren, contribuint-hi, en part principalíssima, els germans Prat, fills d'aquesta ciutat.

Felicitém de veres al capellà encarregat de dita Iglesia, Mossen Llorenç Saderra, perquè en el compliment del exercici del seu Sagrat ministeri, sab unir-hi el treball per el millorament de la seva Iglesia.

S'ens prega publiquem: Que havent quedat vacant el càrrec de conserje de l'Orfeó Granollerí, se fá públic per a que, si algú aspira a n'el mateix, se dirigeixi per tot el corrent mes, de 8 a 10 de la nit, al estatge social, aon l'entererán de les condicions i tota mena de detalls que desitji.

En nostra darrera edició, varem publicar la revista de bombers efectuada a Barcelona, afegint-hi, ensemps, que havent-hi

sigut invitades totes les institucions constituïdes de Catalunya, la de la nostra ciutat no hi va assistir.

Ens han dit que els bombers d'aquí no havien rebut cap invitació i per ço no hi assistiren.

Amb molt gust fem aquesta rectificació.

Havem sapigut també que s'augmentat el material, amb una nova bomba, costejada per els fabricants de nostra ciutat.

S'ha fixat definitivament per el 30 del present mes, la festa amb que els Pomells de Joventut, constituïts en aquesta Ciutat, donarán principi les seves tasques virtuoso-patriotiques.

Per l'importancia del programa estem creguts que será una festa molt simpática.

Sembla també que'l Jovent Sardanista, per donar-hi més realç i fer-la més completa, te projectat fer en aquest dia, una altre diada sardanística.

En resum, que será una festa plena, gó es, de fé i de patria.

Publicacions rebudes: *La Gralla*, d'aquesta Ciutat i *El Noya*, de Sant Sadurn. Amb gust farem el cambi.

Durant la prop-passada setmana la Sucursal en aquesta ciutat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha rebut per imposicions la quantitat de pessetes 101.657'67, i pagat per reintegres pessetes 60.302'97, havent overt 22 lliures i comptes d'estalvis.

Seguint la costum de cada any, les Oficines de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis estarán, tancades els dies *Dijous i Divendres Sants i Diumenge i Dilluns de Pasqua*.

Han sigut nomenades administradores dels Dolors, de nostra Parroquia, les senyores Na Antonia Diumenjó de Giralt, Na Mercé

Ssrra de Pineda, i Sagristantes, les senyoretas Na Maria dels Dolors Serra i Carrencá i Na Isabel Pedrals i Blanxart.

Havem rebut un atent B. L. M. de l'Alcalde actual En Ramón Novellas Lladó, oferint-nos la cooperació més sincera per quant afecti a l'interés públic.

Moltes mercés.

En el mercat d'aquesta setmana amb molta insistencia varen correr rumors, de si en la carretera de Mataró furtaren quiscun veïcol.

De resultar certs aquets rumors, preguem a qui pertoqui, no succeeixi gaire sovint, doncs si a més dels impostos que es veuen obligats a satisfer els que assisteixen al mercat, els atraquen pel camí, furtant-los-hi els cabals, amb seguritat no els quedaran pas moltes ganes de venir.

Amb motiu d'esser la Setmana Santa, aquesta vinenta setmana el mercat, com de costum, es celebrará el dimecres.

En el teatre de l'«Orfeó Granollerí» l'*Esbart Infantil* del mateix, posará en escena, avui, les obres «L'aprenent nou» i «L'hereu Pruna».

La funció está anunciada per a les cinc de la tarda.

Imp. Cucurella. — Granollers

GENT D'ARA

es ven en la casa de

Feliu Estaper

(RECADER)

ADOBS QUIMICS

Importació de primeres materies

Superfosfats minerals : Sulfat amoniac : Nítrat de sosa
Sals potásiques : Sofres : Sulfat de coure, etc., etc.

Fabricació especial de materia orgánica a Canovellas

Compra i venda de Cereals i Farines

Aigües potables per a arrendar

Guano

Marca de

fábrica

Vallesá

LLUÍS SERRA I GUARDIA

GRANOLLERS DEL VALLÉS

Fábrica: Carrer de Barcelona. — Despatx central. Riçoma, 79 i 81

SUCURSAL A LES FRANQUESES : Teléfon 145

Dr. F. MONTAÑA

DEL HOSPITAL DE SANTA CREU
METGE ESPECIALISTA EN LES ENFERMETATS DE LA PELL I VENERI
EX-ALUMNE DELS HOSPITALS DE PARÍS

BARCELONA:
Carrer de Sant Pau, 28, pral.
de 3 a 5

GRANOLLERS:
Dijous i dillunes
de 9 a 12

Fábrica de pastes per a sopa

ESTEBE CAMILLO

Fábrica i despatx: PRIM, 87. — Teléfon 12

**TALLER DE CALDERERIA
LAMPISTERIA I ELECTRICITAT**

Construcció de tota classe d'aparells.
Instal·lacions de tuberies.
Alumbrat elèctric i motors.
Especialitat en soldadures de plom amb plom per a àctis

PERE FONT

CARRER DE PRIM, 78. Teléfon 134

Assumptes Judicials

Administració de fincas

Pere Pineda

Procurador dels Tribunals

Despatx: Ricoma, 5

Teléfon 30

GRANOLLERS

MIQUEL CRUSELLAS

GUANO CONCENTRAT

Nitrats :: Sofres :: Sulfat de coure
Primeres materies

MAGATZEM I DESPATX:

CARRER DE BARCELONA, 5

CASA CALAFELL

PRIM, 60

Especialitat en mitges i mitjons a preus de fàbrica

Grans : Cereals : Forratges

F. SALA TORRAS

Magatzems: PRIM, 45 i CLAVÉ, 15
Teléfon 156

FROMAGERIE RAST

FABRICA A CANOVELLAS

Despatx: PLAÇA PERPINYÀ, 4. - Teléfon 150 i 154

GRANOLLERS

**ADOBS QUIMICS I ORGANICS
SULFAT DE COURE - PRIMERES MATERIES**

VILANOVA I BOFILL

MAGATZEM
Prim, 73. - Teléfon 190

DESPATX
Dr. Robert. 6

O R I O L

SASTRE

F. CUCURELLA

IMPRESSOR

Corró, 9

GRANOLLERS

Teléfon 128

Delmiro Estapé

CONFECCIONS I PERFUMERIA

Plaça del Oli, 6 — GRANOLLERS — Teléfon 197

ESPARTENYERIA SITJA

SANTA ELISABET, 18

Espardenyes de totes classes.

Especialitat en pinxos i duesbores.

NO CONFONDRER

SANTA ELISABET, 18 (frent l'antiga casa Mayol)

XAMPANY MONTBUY

¡Proveu-lo i l'adoptareu!

Es ven als següents llocs: GRANOLLERS, Casa «Picarol», Plaça del Bestiar.—SABADELL, Baudili Mainou, Carrer Quevedo, 62.—CALDES DE MONTBUY, J. Galobardas (Feliós). — BARCELONA, Vicens Ferrer i C., P. Catalunya i a la S. A. Monegal.